

Sierpień 2019

Ustawa o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych podpisana przez Prezydenta

W dniu 6 sierpnia 2019 r. Prezydent podpisał ustawę o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych (dalej: „Ustawa”).

Zgodnie z uzasadnieniem do projektu Ustawy podstawowym celem wprowadzonych zmian jest poprawa otoczenia prawnego, w jakim funkcjonują strony transakcji handlowych, w celu ograniczenia zatorów płatniczych.

Ustawa wprowadza zmiany w szeregu aktów prawnych, w tym m.in. ustawie o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych (dalej: „**ustawa o CIT**”) czy ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Nowe przepisy wprowadzają do ustaw o podatkach dochodowych regulacje dotyczące tzw. „złych długów” – podobne do rozwiązania funkcjonującego już w ustawie o podatku od towarów i usług (dalej: „**VAT**”).

Skutki dla wierzyciela

Zmiany do ustawy o CIT wprowadzają możliwość pomniejszenia przez wierzyciela podstawy opodatkowania o zaliczaną do przychodów należnych wartość wierzytelności o zapłatę świadczenia pieniężnego, która nie została uregulowana lub zbyta. Pomniejszenie dokonywane jest w zeznaniu podatkowym składanym za rok podatkowy, w którym upłynęło 90 dni od dnia upływu terminu płatności określonego w umowie lub na fakturze (rachunku).

Jeżeli wartość przysługującego pomniejszenia podstawy opodatkowania jest wyższa od tej podstawy, zmniejszenia podstawy opodatkowania o nieodliczoną wartość dokonuje się w kolejnych latach podatkowych, nie dłużej niż przez okres 3 lat od końca roku podatkowego, za który powstało prawo do zmniejszenia.

Nowe regulacje umożliwiają pomniejszenie o wartość nieuregulowanych wierzytelności wartości dochodu stanowiącego podstawę obliczenia zaliczek na podatek dochodowy począwszy od okresu rozliczeniowego, w którym upłynęło 90 dni od dnia upływu terminu zapłaty do okresu, w którym wierzytelność została uregulowana lub zbyta. Jeżeli wartość zmniejszenia dochodu stanowiącego podstawę obliczenia zaliczek jest wyższa od tego dochodu, zmniejszenia o nieodliczoną wartość dokonuje się w kolejnych okresach rozliczeniowych roku podatkowego, za który powstało prawo do zmniejszenia (o ile wierzytelność nie została uregulowana lub zbyta).

Natomiast jeżeli w danym roku podatnik poniósł stratę w źródle przychodów, z którym związana była transakcja handlowa, Ustawa wprowadza możliwość zwiększenia tej straty o wartość wierzytelności zaliczoną do przychodów (w zeznaniu podatkowym składanym za rok podatkowy, w którym upłynęło 90 dni od dnia upływu terminu zapłaty).

Prawo do pomniejszenia podstawy opodatkowania lub zwiększenia

straty przysługuje, jeżeli do dnia złożenia zeznania podatkowego wierzytelność nie została uregulowana lub zbyta.

Wierzytelności odliczone od podstawy opodatkowania lub zwiększające kwotę straty nie podlegają zaliczeniu do kosztów uzyskania przychodów na podstawie innych przepisów ustawy o CIT. Jednocześnie wierzyciel nie może dokonać powyższej korekty podstawy opodatkowania lub wysokości straty, jeżeli na podstawie innych przepisów wierzytelności zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów (np. poprzez rezerwy czy odpisy).

W sytuacji gdy po dokonaniu korekty podstawy opodatkowania należność zostałaby uregulowana (zbyta), wierzyciel będzie zobowiązany do zwiększenia podstawy opodatkowania w rozliczeniu za okres, w którym takie zdarzenie nastąpiło.

Skutki dla dłużnika

Ustawa wprowadza jednocześnie obowiązek powiększenia podstawy opodatkowania dłużnika o wartość nieuregulowanego zobowiązania pieniężnego zaliczoną do kosztów uzyskania przychodów. Również w tym przypadku zwiększenia dokonuje się w zeznaniu podatkowym za rok podatkowy, w którym upłynęło 90 dni od dnia upływu terminu płatności.

Jednocześnie zwiększeniu o wartość nieuregulowanego zobowiązania podlega dochód dłużnika stanowiący podstawę obliczenia zaliczek

na podatek dochodowy począwszy od okresu rozliczeniowego, w którym upłynęło 90 dni od dnia upływu terminu zapłaty do okresu, w którym zobowiązanie zostało uregulowane.

W przypadku poniesienia przez podatnika straty w danym roku, w źródle z którym związana była transakcja handlowa, Ustawa wprowadza obowiązek jej pomniejszenia o zaliczoną do kosztów uzyskania przychodów wartość nieuregulowanego zobowiązania (w zeznaniu podatkowym składanym za rok podatkowy, w którym upłynęło 90 dni od dnia upływu terminu zapłaty). Jeżeli wartość zobowiązania przewyższa kwotę straty podlegającej zmniejszeniu, różnica zwiększa podstawę opodatkowania.

Zwiększenia podstawy opodatkowania lub pomniejszenia straty dokonuje się, jeżeli do dnia złożenia zeznania podatkowego zobowiązanie nie zostało uregulowane. Natomiast w przypadku uregulowania zobowiązania, dłużnik ma prawo do dokonania korekty zwrotnej w rozliczeniu za okres, w którym zobowiązanie to zostanie uregulowane.

Warunki zastosowania korekty

Regulacje dotyczące korekty podstawy opodatkowania lub straty znajdują zastosowanie wyłącznie do wierzytelności lub zobowiązań dotyczących świadczeń pieniężnych, powstałych w związku z transakcjami handlowymi, jeżeli z ich tytułu przynajmniej u jednej ze stron określa się przychody lub koszty ich uzyskania (bez względu na termin ich ujęcia). Zgodnie z przykładem przywołanym w uzasadnieniu do projektu Ustawy, w przypadku nabycia środka trwałego, od którego podatnik dokonuje odpisów amortyzacyjnych przez 3 lata, korekta podstawy opodatkowania uzależniona jest wyłącznie od terminu dokonania na rzecz

kontrahenta zapłaty za ten środek trwały, a nie od okresu amortyzacji.

Podobnie jak w przypadku rozwiązań obowiązujących na gruncie przepisów o podatku VAT, Ustawa wprowadza dodatkowe warunki uprawniające do dokonania korekty podstawy opodatkowania lub wartości straty, tj.:

(i) brak postępowania restrukturyzacyjnego, upadłościowego lub likwidacyjnego wobec dłużnika na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego dzień złożenia zeznania podatkowego;

(ii) określony czas od wystawienia faktury lub zawarcia umowy dokumentującej wierzytelność (zasadniczo 2 lata od końca roku kalendarzowego do dnia dokonania korekty) oraz

(iii) przeprowadzenie transakcji handlowej w ramach działalności wierzyciela i działalności dłużnika, z których dochody podlegają opodatkowaniu podatkiem dochodowym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Ustawa umożliwia także stosowanie nowych przepisów w przypadku uregulowania (zbycia) części danej wierzytelności.

Nowe regulacje wprowadzają obowiązek wykazywania w zeznaniach podatkowych wierzytelności lub zobowiązań, które powodują zwiększenia lub zmniejszenia podstawy opodatkowania (analogiczne rozwiązanie obowiązuje w odniesieniu do podatku VAT).

Omawiane przepisy nie znajdują zastosowania do transakcji pomiędzy podmiotami powiązanymi w rozumieniu przepisów ustawy o CIT, zgodnie bowiem z uzasadnieniem do projektu Ustawy, w relacjach pomiędzy podmiotami powiązanymi nie występują problemy związane z zaleganiem z zapłatą.

Jednocześnie w przypadku ustalenia terminu zapłaty z naruszeniem przepisów ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, przez termin zapłaty rozumie się termin określony zgodnie z przepisami tej ustawy.

Zmiany w innych ustawach

Przepisy Ustawy obejmują w szczególności zwiększenie dyscypliny płatniczej oraz wzmocnienie ochrony prawnej mikro, małych i średnich przedsiębiorstw. Tym samym kluczowe zmiany dotyczą regulacji zawartych w ustawie o terminach zapłaty w transakcjach handlowych. Ustawa zakłada m.in. skrócenie terminów zapłaty w transakcjach handlowych, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny (z wyłączeniem podmiotów leczniczych) do maksymalnie 30 dni, z kolei termin zapłaty w transakcjach, w których dłużnikiem jest duży przedsiębiorca, a wierzycielem, mikro, mały lub średni przedsiębiorca nie może natomiast przekraczać 60 dni (zapis umowny określający dłuższy termin będzie nieważny). Zmiany obejmują także podniesienie wysokości odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych zasadniczo o 2 p. proc. Dodatkowo nowe przepisy zobowiązują największych podatników CIT do przekazywania ministrowi ds. gospodarki sprawozdań o stosowanych w danym roku terminach zapłaty.

Wejście w życie

Większość przepisów Ustawy wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2020 r.

Jeżeli są Państwo zainteresowani omówieniem wpływu powyższych regulacji na sytuację Państwa lub Państwa firmy, serdecznie zapraszamy do kontaktu.

Informacje zawarte w niniejszej publikacji mają charakter ogólny i nie dotyczą sytuacji konkretnej firmy. Ze względu na szybkość zmian zachodzących w polskim prawodawstwie prosimy o upewnienie się w dniu zapoznania się z niniejszą publikacją, czy informacje w niej zawarte są wciąż aktualne. Przed podjęciem konkretnych decyzji proponujemy skonsultowanie ich z naszymi doradcami. Nazwa i logo KPMG są zastrzeżonymi znakami towarowymi bądź znakami towarowymi KPMG International.

© 2019 KPMG Tax M.Michna sp.k. jest polską spółką komandytową i członkiem sieci KPMG składającej się z niezależnych spółek członkowskich stowarzyszonych z KPMG International Cooperative („KPMG International”), podmiotem prawa szwajcarskiego. Wszelkie prawa zastrzeżone.

Kontakt

Rafał Ciołek

Partner

Tel. : +48 22 528 11 97

Faks: +48 22 528 11 59

rciolek@kpmg.pl

Anna Sińczuk

Partner

Tel. : +48 22 528 11 92

Faks: +48 22 528 11 59

asinczuk@kpmg.pl

Przemysław Szywacz

Dyrektor

Tel. : +48 22 528 10 03

Faks: +48 22 528 11 59

pszywacz@kpmg.pl

Wojciech Majkowski

Dyrektor

Tel. : +48 22 528 16 80

Faks: +48 22 528 11 59

wmajkowski@kpmg.pl

Biura KPMG

Warszawa

ul. Inflancka 4a
00-189 Warszawa

Tel. : +48 22 528 11 00

Faks: +48 22 528 10 09

kpmg@kpmg.pl

Gdańsk

al. Zwycięstwa 13a
80-219 Gdańsk

Tel. : +48 58 772 95 00

Faks: +48 58 772 95 01

gdansk@kpmg.pl

Kraków

ul. Opolska 114
31-323 Kraków

Tel. : +48 12 424 94 00

Faks: +48 12 424 94 01

krakow@kpmg.pl

Katowice

ul. Francuska 36
40-028 Katowice

Tel. : +48 32 778 88 00

Faks: +48 32 778 88 10

katowice@kpmg.pl

Poznań

ul. Roosevelta 22
60-829 Poznań

Tel. : +48 61 845 46 00

Faks: +48 61 845 46 01

poznan@kpmg.pl

Łódź

ul. Składowa 35
90-127 Łódź

Tel. : +48 42 232 77 00

Faks: +48 42 232 77 01

lodz@kpmg.pl

Wrocław

ul. Szczytnicka 11
50-382 Wrocław

Tel. : +48 71 370 49 00

Faks: +48 71 370 49 01

wroclaw@kpmg.pl

Informacje zawarte w niniejszej publikacji mają charakter ogólny i nie dotyczą sytuacji konkretnej firmy. Ze względu na szybkość zmian zachodzących w polskim prawodawstwie prosimy o upewnienie się w dniu zapoznania się z niniejszą publikacją, czy informacje w niej zawarte są wciąż aktualne. Przed podjęciem konkretnych decyzji proponujemy skonsultowanie ich z naszymi doradcami. Nazwa i logo KPMG są zastrzeżonymi znakami towarowymi bądź znakami towarowymi KPMG International.

© 2019 KPMG Tax M.Michna sp.k. jest polską spółką komandytową i członkiem sieci KPMG składającej się z niezależnych spółek członkowskich stowarzyszonych z KPMG International Cooperative („KPMG International”), podmiotem prawa szwajcarskiego. Wszelkie prawa zastrzeżone.